

Előfizetési árak:
 Hónapra . . . 6 ft — kr.
 Félévre . . . 30 —
 Egy évre . . . 50 —
 Egy hónapra . . . 1 — 50
 Egy napra . . . — 50
 Egy szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.

(Nádas-féle ház)

ahová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felszo-
 lások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 ahová a lap azellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereke-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkerekedéseiben

Perczel Miklós beszámolója és bucsuzója.

Nemrég közöltük a volt ősz képviselőnk levelét, melyben megemlíti, hogy ha egészsége miatt teheti, élőlészóval bucsuzik el Pécs városától; ha pedig ez nem lesz módjában, úgy írásban mondja el, amit még Pécs közönségének elmondania kell. A képviselő helyett megjött a nyomtatott bucsúirat, melyet — kevés példányban kapva kézhez — múlt számunknak csak nagyon kevés példányához mellékelten küldtünk el annyi helyi előfizetőnek, ahányra éppen jutott.

Ha nem is adhatjuk — a hely szüke miatt — a bucsuzó teljes szövegét, egyet s mászt belőle reprodukálni fölöttébb szükségesnek tartunk, mert ez egyes részek annyira érdekesek, hogy azokat szélesebb körben is nagy érdeklődéssel fogják olvasni.

A bevezető rész így szól:

„Tisztelt Polgártársak!

Midőn 1887-ben Pécs városának összes polgársága által felajánlott képviselői jelöltséget elfogadtam, nyíltan kijelentettem, hogy az 1867. alapján állok és azt a politikát tartom egyedül helyesnek és tüdősnak, mely az 1867-et mind betűjében, mind szellemében megakarja valósítani. Kimondottam azt is, hogy erre a létező politikai pártok egyikét sem tartom alkalmasnak, — tehát nem is csatlakozom egyikhez sem, mert az egyik többet akar, mint a meny-nyit elérni lehetséges, a másik nem akar eleget, a harmadik — még pedig a nagy többség — nem akar semmit, vagy a mi még rosszabb: mindig csak azt akarja, amit a kormány akar.

És e nézetemet helyesnek találta a pécsi választók óriási többsége, — tehát azok is, kik a szabadelvű párt hívei valának. Sőt, midőn egy alkalommal a szabadelvű pártnak elnöke és né-

hány nagy tekintélyű tagja nálam járt avégből, hogy a kormánypártba lépésre rábirjon, midőn azt azért tagadtam meg, mert éppen a kormány és pártja hibájául róvtam fel, hogy az, a mit 1867. a nemzetnek biztosított, nem valósult; ön-maguk is elismerték nagygyában — állításom igazságát, amint elismerte azt Pécsnek csaknem minden választója és polgára. Tehát bátran állithatom, hogy akkor pártkülömbőség nélkül elfogadta az én programomat, melynek sommázata: az 1867. alapján a közjogi kérdésekben teljes paritás, az anyagiakban kölcsönös méltányosság. És én következetesen megmaradtam programom mel-lett; de meg is kelle maradnom, mert a helyzet azóta nem javult, sőt folyton romlott.

A véderő-törvény megajítása alkalmával megkísérlett merénylet; az a gonosz, valóságos reactionarius felfogása és magyarázata az 1867. által megállapított közjogi helyzetnek, melynek a miniszterek és pártjuk adott kifejezést, megerősítette hitemet, hogy a kormánynak és pártjának politikája rossz és kárhóztos. De közelebb betekintést nyervén a többi politikai pártok beléletebe: meggyőződtem arról is, hogy azoknak részint túlzott, részint határozatlan politikája mellett a kibontakozás csak egy új — a teljes 1867. alapján álló pártalakulástól várható. Sokan osztották e nézetemet. Fel is hívtak, állanék élére és indítsam meg az új párt alakítását; de aggkorom mellett erre elegendő erő és tehetséget magamban nem éreztem; más pedig erre nem vállalkozott. Maradt tehát minden amint volt, és a politikai pártok most is csak azok és olyanok, minők akkor voltak. Mert az a szakadás, mely a szélsők soraiban beállott, valamint a mérsékelt ellenzéknek czimváltoztatása lényegében a helyzetet semmit sem változtatott. És most három program fekszik

előttünk, mind telve szép eszmékkel és elvekkkel, de kevés gyakorlati értékkel.“

Aztán sorra veszi a pártokat. Legelőször a függetlenségi és 48-as pártot, mely szerinte oly politikát hirdet, amelyet ők (Perczel is) 1848-ban a legkedvezőbb körülmények mellett sem bírtak megvalósítani. Most méginkább mint valaha, csak forradalom valósíthatná meg az 1848-as programot. (Majd csak lesz erre más mód is.)

Ugronéknak sem jószól Perczel sikert, mert ezek is a 48-as alapon állanak. Ha a közjogi ellenzék a 67-es alapot elfogadták volna, valószínűleg megátolhatták volna a visszafejlődést, és nem jutottunk volna oda, hogy most voltaképpen sem az 1848, sem az 1867, hanem az 1847-es politikai irány készül érvényre jutni.

A nemzeti párt programja homályos és nem kíván eleget. — Ezekkel végezve így szól tovább Perczel:

„Ily programok aligha fognak hódítani. Semmi esetre sem fogják megdönteni azt a pártot, mely jelenleg a politikai helyzetnek mindenható ura. Pedig ez a párt feltétlen szolgáltságával a parlamentarismust teljesen tönkre tette, elannyira, hogy e pártot most már csak az aulikus czim illeti meg.“

Határozottan merem állítani, hogy a fusió tette ilyené. Tisza és követői hazudtak, midőn kijelentették, hogy politikai elveiknek fentartásával csakis az állam zilált pénzügyei rendezése céljából szövetkeznek az akkori Deák-párttal. Azonban már az első pillanatban áttértek arra a politikai irányra, melyet annyi évekig leghevesebben kárhóztattak és nagyhamar a tultettek a legmerekvebb hagyományos aulikusokon, azok

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Prolog.*)

— Pécs hölgyeinek. —

Körültem éj volt, csendes, nyári éjjel,
 Csillagsugáros, holdas volt az ég,
 Ragyogva égett elmebontó fényvel
 Egy sárga csillag, fényes, tiszta, szép;
 S hogy elmerengtem rajt' epedve, kéjjel,
 Olyan csodás volt, a mit érezék:
 Hitt, esábitott a szívnek dőre vágya
 Egy ismeretlen, boldogabb hazába.

És egyre nőtt ez érzélem szívemben,
 S néztem tovább a fényes csillagot,
 Nem állhattam tovább a csábnak ellen,
 A csillag ott hívólag ragyogott...
 És rabbá tett a csillóság, a kellem,
 Oh milyen érzet volt, mely elfogott!
 S elindultam, hogy célomat elérjem,
 A csillag lett, a csillag volt vezérem.

Magányos volt utam, s szép holdsugáros,
 Mint üldözött vad, úgy futottam én,

Mögöttem messze elmaradt a város,
 Megálltam egy bércz sziklatetején;
 Magas hegy volt, az égbolttal határos,
 Magasbra jutni nincs tehát remény?
 Könyes szemekkel néztem csillagom',
 Oh hát elérni sohasem fogom?...

S kétségbeesve tördelém kezem',
 Erőm fogy már s a cél még messze, messze...
 Egy köre hulltam — jól emlékezem —
 Levert a csüggedés nehéz keresztje...
 S hogy fölvetém könyfátyolos szemem',
 Az újra csak a csillagot kereste...
 S úgy elfogott a vágy, a bá, a kín,
 Mért nincsenek nekem is szárnyaim!

Egyszerre, mint ha szürkület dereng,
 Körűjtem ketté vált az éj sötéte,
 S midőn kíváncsin néztem, mit jelent,
 Egy bájos nő alakja állt élémbe...
 Világos lett a hegy tetője fent,
 A fényes kép bevillogott az éjbe,
 És arczatja messze ragyogott
 Túltündökölte minden csillagot.

S hogy rája néztem, megrettent a lelkem,
 Bár félni tőle, oh, nem volt okom,
 Hisz benne régi ismerősre leltem,
 Ki hűn kísért göröngyös utamon;

És csókja, melynek lángja ég szívemben,
 Gyermeckoromban érte homlokom',
 Mig érzelmét ha bús szívem bevallá,
 Ó általa lett fájó, méla dallá.

Most rám tekintett, szánakozva rajtam,
 S szívemben föltámadt a holt remény,
 És fölnyitám nehéz panaszra ajkam':
 „Te jó, te drága égi tünemény,
 Ki mentőm voltál egykor annyi bajban,
 Oh még az egyszer nyujtsd kezéd' felém!
 A vágy megöl repülni a magasba,
 S a szárny, az eszköz tőlem megtagadva...“

„Oh földi ember“ — szólott mosolygva rája —
 „A cél magasatos, mit te kitzüzel,
 De csálhat a szív olthatatlan vágya,
 Ha célhoz jutni biztosan remél,
 Mi áldás most, lehet szivednek átka,
 Ha elhagyott erőd, s te leesél,
 Addig reptülhetsz, míg a cél elérve,
 Aztán csak hullhatsz, eshetel a mélybe.“

„Mit bánom én,“ — szelid, intő szavára
 Ez volt határozott feleletem —
 „Hogy boldogságom, életem lesz az ára,
 Ha fényes csillagom elérhetem...
 Csak perczig nézsek onnan a világra,
 A tanúságra ez elég nekem.“

*) Zoltán Vilmos megjelenendő verskötetének előszava.

gentry-majmolón és most ők képezik zömét a pártérdeket, hivatalt hajhászó nagy többségének.

Igy jutottunk azután a lejtőn odáig, honnan csak alább és alább lehet süllyedni. És ma már ott vagyunk, hogy államiságunk nem egyéb cifra, drágán megvásárolt czimnél. És midőn ez irányban felmerülnek a felszólalások, a kormány és pártja nagy garral rámutat a deficit megszüntetésére; a nagy anyagi haladásra; a forgalom, a kereskedelem óriási fejlődésére; az állambevételek és az adóképeség emelkedésére. Pedig közelebbről tekintve mindezek csak a pillanat sikerei, melyeknek valódi alapja nincsen. És ha a pénzügyminiszter nem csinál is újabb adóságot a nemzet voltaképen ma is alaptőkéjén élődik. Szemfényvesztés az egész! Minisztereink valóban remekelnek, vetelkednek a pillanatnyi sikerek előteremtésében. Csak a mára gondolnak, a holnappal nem törődnek. Mert hát nézzük meg közelebbről sorra őket.

Wekerle ügyes ember, de maga a megcsontosodott fináncz, a ki a fiskalitáson túl, más érzékkel nem bír. Szerencséje azonban feltűnül még tehetségét is.

Már elődjei kijelentették, hogy újabb adóalapok teremtése és a létezők fokozása nélkül zilált pénzügyeinket rendezni lehetetlen. Ghicz megkísérelte, de nemcsak megtagadták tőle a szükséges eszközöket, sőt meg is buktatták. Most Wekerle ugyanazt a pénzügyi politikát alkalmazta, és noha még e mellett is csak Baross Gábor merész vasuti politikája segítségével bírta helyreállítani az egyensúlyt — egekig magasztalják.

Elérte tehát a várt sikert, de elérte azt is a mit nem várt, bizonyosan nem is óhajtott; elérte, hogy Magyarország ez időszert Európa legdrágább országai sorába lépett, ahol éppen az új adónemek és finanszpolitika a megélhetést oly nehezé tette, hogy még a közép egzsistentiáknak is gondot ad; a kis egzsistentiák között csak az nem nyomorog, aki nem becsületes.

És hát tett e valamit, akár törvénnyel, akár rendelettel, a mi a végletekig fokozott adók elviselését könnyítené. A pénzügyi igazgatást maga is rossznak mondja: mit tett ennek javítására; mit tett az adónemek oly alkalmazására és kiaknázására, hogy azoknak egyoldalúsága megszűnjék. Tett-e valamit, hogy a pénzügyi kezelés, — mely nálunk költsége-

sebb, mint bármely országban — olcsóbbá tétessék.

Legrealisabb eredményt Baross Gábor mutat fel. Volt bátorsága, sőt merészsége életbe léptetni egy oly vasuti rendszert melyet ott sem mertek megkísérelni, hol az eszme legelőbb felmerült; és evvel többet tett a pénzügyi egyensúly helyreállítására, mint Wekerle összes törvényei és pénzműveleteivel. Páratlan, sőt állítják, néha kiméletlen erélyvel kezeli a vasuti igazgatást. De az az erély rendesen felfelé őt is elhagyja. Nagy szavakkal proklamálta a vasuti tarifák kérdésében az ország korlátlan rendelkezési jogát; de amint felülről nem helyeselték, beadta derekát. Serényen dolgoztat a vaskapu megnyitáson; de ha vámügyi politikája a jelenlegi marad: bizony nem nekünk, hanem Asztria iparának egyengeti útját arra is, ami iparunk rovására. Különben az ő közjogi felfogása csak oly rossz, mint volt Tiszáé, mint aminő Szapáryé és a többségé. Bebizonyította ezt egy lapnak az indóházban elárusítását eltiltó törvénytelen rendeletével, csak is azért, a miért az a lap ki merete mondani: hogy az erélynek nem szükség halinát felöltetni, hogy erély maradjon.

Az a nagy cséplő-gép pedig szörnyen és szünet nélkül katar; de eddig alig csépelet egyebet Csáky-szalmájánál. Tele tudóval hirdette az állam fennhatóságának elvét, a felekezetek felett is hatalmasan neki törzöködött, hogy mit — mitsem fog mindent tenni — de aztán az egész oda lyukadt ki, hogy az a polgári anyakönyvvezetés meg a polgári házasság oly nehéz nagyfontosságú dolgok, hogy bővebb tanulmányozást igényelnek. Pedig ő hiszi, hirdeti is, hogy ő mindent tud, — miként van hát, hogy éppen azt, a mit rég kellett volna tudnia és a mit mások csakugyan régen tudnak is, ő csak ezentúl akarja megtanulni. És talán ez a nemtudás az oka, hogy a régen elkészült és nálánál nagyobb jurista által kidolgozott örökösödési törvény még mindig íróasztalán hever; hogy a büntető eljárás még most sem kész; hogy anyagi törvényeink még mindig az enquette stadiumában vannak; hogy a peres eljárásban még mindig a régi ázsiai állapot létezik, mely mellett lehetséges a legvilágosabb pert még a végrehajtás küszöbén is évekig elhúzni. Igaz, állított fel tizenegy királyi tablát. Ezzel lehet pompázni, neki úgy is csak ez az ambíciója, mint minden „humbug“-nak. Oriási daráló tehetséget, önteltségét csak az a cinizmus mulja föl, melylyel ő védi legdühö-

sebben azt a közjogi fölfogást, melyet senki éle-
sebben nem ostromolt, a véderő vita alkalmával,
mint ő.

Csákyt én a kabinet legokosabb emberének tartom. Ezért csodálom, hogy oly megdölgőn jár el a német nyelv tanítása és az elkeresztelésekre nézve kiadott rendeletével. Ha az eljárásra nézve hiányos volt a törvény: miért nem nyújtott be novellát; miért követte a rendelet útját, melynek még törvényességéhez is szó fér; tapintatossága pedig több mint kétséges.

Fehérváry cs. kir. és nem is császári és királyi altábornagy, de legalább ő vele mindig tisztában van az ember, úgy beszél, a mint érez; ajkairól nem lep meg a közjogi kérdések fekete-sárga fölfogása. Nem meglepő az önálló vélemény elfojtása a honvédségben.

A kormány feje Szapáry gögös arisztokrata, ki igen korlátolt tehetséget, de annál nagyobb makacsságot vitt a kabinetbe. Mikor a közigazgatási törvényjavaslatot benyújtotta, saját pártjának számos tekintélyes tagja, az ellenzék és velök én is szorgalmaztuk, hogy ezen nagyfontosságú, valóságos alkotmányt módosító törvényjavaslat halasztassék a jövő országgyűlésre, hogy legyen alkalma a nemzetnek felette választás útján nyilatkozni. Olyant kívántunk tehát, a mit minden embernek, a ki-
nek az alkotmányosságról legkisebb fogalma van, helyesnek, méltányosnak kell tartani. Szapáryban azonban az alkotmányosság érzéke úgy látszik nem létezik; megtagadta makacsul és lett belőle agyonbeszélés, ebből pedig az a kétszakaszos csonka törvény. De még ez csak semmi ahoz a perfid eljárásához képest, mit az őszi ülészakban követett és az országgyűlésnek elosztásával tetézt be. Beterjesztette a curiai biráskodásról szóló törvényjavaslatot és evvel jogos reményeket keltett a felett, hogy a jövő választásoknál netalán előfordulható visszaélések, már ezen törvény alapján esznek elbirálhatók és a választások tisztasága evvel is nyer valamit. Nyomban reá öthavi indemnitit kért, a kereskedési szerződések letárgyalása után pedig felosztatta az országgyűlést. Már magában legalább is kérdéses, hogy a költségvetés megszavazása előtt lehet-e törvényes a fölösztatás; de az is kétségtelen, hogy az általa fölhozott indok, — a mint már máskor is mondtam — épp oly gyarló mint cinikus, e mellett a legszemérmetlenebb szöszegés. Ismételve megígérte, hogy a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslatot még ezen országgyűlésen meg fogja alkotni. És most e nélkül megy a választások elé; de megy vértelve avval a roppant hatalommal, melylyel a kormánynak eddig is nagy erejét, minden újabb törvény avval is fokozta, hogy százezrek sorsát kezébe adta; de megy avval a befolyással is, melyet a függőben maradt közigazgatási törvényjavaslat mintegy tizezer tényleges tisztviselőre gyakorol, de gyakorol közvetve azoknak meg sem számlálható tartozandóira, nem is említve a tömérdek várományost. Ha most ehhez hozzáteszük a honosítási kérdésben elfoglalt állását; a közjogi kérdések abszolutistikus fölfogását: az Uzelácz és hasonló ügyekben követett eljárását, előttünk áll a hatalmat hajhászó, szabadságot, alkotmányosságot semmibe vevő aulikus miniszter. És a ki csak egy pillantást akar figyelemmel vetni a bársonyszékekre, el fogja ismerni, hogy igazam volt, midőn multkor azt állítottam, hogy ettől az arisztokratikus gögtől és parveni elkapottságtól, duzzadó kabinetből minden várható. Alatta éled föl újra a Bach-korszak magyar kiadásban. Ebből azután csak egy lépés a Reichrathoz és nem lehetetlen, hogy Cseh, Morva és Granicsár vidék fogja boldogítani az ujonnan szervezendő

Ki perczig annak titkaiba látott,
Teremt magának egy külön világot.“

„Jól van tehát,“ — szolt — „itt e szárny, fogadd,
Az én saját, tulajdon, könnyű szárnyam,
Hova e nélkül nem jutnál magad,
Repülj a csillagos magasba bátran,
Hol millió bimbó virul, lakad,
Ott válogathatsz a csillagvirágban;
És méltót arra lelked hogyha tud,
Add át neki a csillagkoszorút.“

... S én úgy tevék. Legottan szárnyra keltem,
S a tisztult lélek a magasba ért,
Sok csillogó, fényes virágra leltem,
Belőlük fontam e virágfüzért;
Gonddal szedé, gondját viselte lelkem,
Lehozta mind, hogy újra visszatért,
S kik legméltóbbak vagytok rá dalom'
Pécs hölgyei, im' nektek átadom!

Melyet a dalnok most dallal leró,
A lantnak az csak régi tartozása,
A tisztelet, a hódolat adó,
— Méltán igényt tarthatatok reája,
Hisz mind az öt közületek való,
A kiknek szolt a lant siró danája...
S kik nekem dalra tárgyat adtatok,
Mást, mint szerény dalt, én sem adhatok...

A régi álom, mely reám borult,
Közületek mutatta képét egynek,
Az arvácska is köztetek virult,
Ah, tárgya leit már bús emlékezetnek!
S ki nekem meghalt, sirba szállt, lehullt,
Dalaim egy kis szőke lányt temetnek,
Mig nemtőként ki örködött felettem,
Az őrangyal is köztetek temettem.

S kiért szivemben ég a balga vágy,
Közöttetek a drága, szőke asszony,
Hogy mig nyugodni képe sohse' hágy,
Szememből könnyt, szivemből dalt fakaszszon;
A dal fáján számára nyil virág,
Hogy kis kezének legyen mit szakaszszon.
Útját behíven, hogy tovább is járjon
Széthullt szirmán a dalnak és virágon...

Pécs hölgyei! Az oltár lángja ég,
Elhozta tiszta, szent tűzét a lelkem,
Kinek a búból már jutott elég,
Ti bennetek vigasztalóra leltem,
Miatlatok örültem, szenvedék,
Tinéktek szolt, mit eddig énekletem...
Engedjétek, hogy a dalok leróják
A tisztelet, a hála szent adóját!

Pécs, 1892. január 19.

Zoltán Vilmos.

megyéket és városokat, alispánokkal, polgármesterekkel, rendőrkapitányokkal stb.

Ily emberek kezeiben, ily körülmények között a választás eredménye kétséges nem lehet. Oly szellemű többség fog hát ismét alakulni, hasonló politikával vagy inkább semmi politikával, — mint az eddigi; mert az a párt még sem érdemli meg a komoly politikai párt címet, mely a párthatalmat nem eszközül, hanem célul tűzi maga elé, mely eleve alárendeli egyéniségét; véleményét a pártfegyelemnek; melynek programja, minden kormányt föltétlenül vakon követni. És ez már magában is elég nagy baj, aggasztóvá mégis csak az teszi, hogy ebben magának a nemzetnek politikai elcsatnyulása tükröződik vissza. Azt a kevés közszellemet, melyet Tisza Kálmán tizenöt éves corumpáló gazdalkodása még ki nem irtott, legalább is hallgatásra kényszeríti az existenciák föltételeinek oly kizárólagos monopoliuma, minőt annyi törvény a kormány kezébe juttatott és juttatni készül. Egyrésztől kenyérkérdés, másrésztől egyéni és provinciális érdekek hajhászása, a nagy közönség mai politikájának signaturája. És ez a szellem sehol sem virít jobban, mint a városokban. Sajnálatos teszem, de ki kell mondanom: hogy e tekintetben Pécs városát sem sorozhatom a kivételek közé. Még 1887-ben elfogadta az én programomat: a teljes 1867-et; a teljes paritást a közjogi kérdésekben, mely nem ismer Ausztria-Magyar monarchiát, hanem igenis Ausztria és Magyar monarchiát; mely kimondja, hogy a közös hadseregnek kiegészítő része a magyar hadsereg és ezzel kimondja azt is, hogy annak mind szervezetében, mind vezényletében, mind szellemében magyarnak kell lennie, mert egy nemzeti hadsereg, nemcsak az államiság nélkülözhetlen föltétele, de nálunk még a nemzeti tömörülésnek is legsürgősebb követelménye, mely megkívánja, hogy az anyagi kérdésekben a költségnél méltányosság lépjen helyébe az iparunkra, kereskedelmünkre eddig oly hátrányos engedékenységgel. És e programot 1887-ben Pécs városa nemcsak egyhangú választással, de általános elfogadással sanctionálta. Ez volt tehát akkor Pécs városa polgárainak igazán szabadelvű programja. Ma azonban ezt a programot elejtette és oly irányban készült választását megejteni, mely avval egyáltalán meg nem egyeztethető. De én állhatatosan megmaradtam azon program mellett. Ennek az alapján teljesítettem a reám ruházott képviselői kötelességet hiven és lelkiismeretesen. Állásomon voltam folytonosan mindaddig, míg az aggkörtől elválaszthatatlan gyarlóságok ebben meg nem akadályoztak. Most azonban beléptem a 80-dik évembe. Hatvan év előtt léptem a közpályára. Hanyatlak testi-lelki erőm, nyugalomra vágyom.

Megyék hát nyugodni, de magammal viszem a teljesített kötelesség érzete mellett a hála és szeretet kiolthatatlan érzelmeit Pécs városa polgárai irányában, kik megbecsülhetetlen bizalmukkal és becsülésüknek, ragaszkodásuknak, jóindulatuknak és kegyességüknek annyi bizonyítékaival elhalmoztak.

Fogadják hát újra és újra legmelegebb hálaomat. Legyenek meggyőződve, hogy utolsó perczemig élni fog bennem annak a kedves kötelemnek emléke, mely annyi évekig, oly szorosán fűzte lelkemet és keblemet Pécs városa szeretett polgárságához.

— Legyen Istenek ezer és ezer áldása Önökön!

Perczel Miklós.

Választási mozgalmak.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter körrendeletet intézett a törvényszékekhez, járásbíróságokhoz és ügyészségekhez, mely rendelet így szól:

A közeledő országgyűlési képviselőválasztások alkalmából indítva érzem magam a bírákat, kir. ügyészeket és bírósági hivatalnokokat egyik hivatali elődömnek 1884. évi május 22. én, 1486. I. M. E. szám alatt kibocsátott ama körrendeletére emlékeztetni, mely szerint politikai jogaik gyakorlatában szabadon követhetik szavazatukat, meggyőződésüket, de másrésztől összeférhetlen volna bírói és hivatalos állásukkal és törvénybe, jelesen az 1869. évi IV-ik törvény-cikk 11. §-ba, illetőleg most már az 1891. évi XVII. törvény-cikk 39. §-ba ütköznek, ha akár politikai véleményük, akár képviselőjelöltjük mellett korteskedést tennének, vagy ily célból nyilvános helyeken és gyűlékezetekben fölszólalának.

Súlyos felelősségnek tenné ki magát még különösen az a bíró, kir. ügyész és bírósági hivatalnok is, aki hivatalos állását fölhasználva, pártfele vagy az ő pártjára térőnek részére hivatalos állásától függő bármily előnyt helyezne kilátásba, vagy az ellenpártúakat állásától függő hátránnyal fenyegetné.

Egyébiránt reméylem, hogy nem is fog e tekintetben eset előfordulni arra, hogy megtorló intézkedéshez nyulni kénytelen legyek.

Kelt Budapesten, 1892. évi január 15. én.

Szilágyi s. k.

A miniszter ur rosszul remélt, mert Baronyában is tudunk bírákat, a kik — bár a törvény már amúgy is tiltja nekik — e rendelet előtt nem állottak kortesüzelmekbe bocsátkozni s kormánypárti jelöltjük mellett kézzel-lábbal hangulatot csinálni. Hogy e rendelet lehűtötte-e nekibuzdult kortesvértüket — nem tudjuk; de alig hisszük, mert az ilyen rendeleteknek már ismerjük a lomoloságát és hatását.

Pécsett.

A Baross-pártiak napról-napra jobban kétségbe esnek a helyzetük fölött. Nagy lanyhan kitzűgöttek ugyan a Baross-zászlót, de azért még mindig nem bizonyosak a felől, hogy Baross az övék lesz-e, vagy Győr, vagy pláne Szombathely, a hol egyhangú választás vár Barossra, mert ott nincs ellenjelölt. Nem tudjuk, milyen az illem fölfogása a kormány-körökben, de a helyes eljárás szerint a miniszternek olyan választást kell elfogadnia, a mely egyhangú bizalommal tisztelte meg, s a mely tisztelet viszonzni kell. Győrben alighanem verekedés lesz; meglehet, — körülményeink között könnyen akadhat anti-Baross párt, ha nem is a közjogi ellenzék részéről, hát más honnan — hogy Pécsett sem lesz egyhangú választás; marad tehát Szombathely, amely egyhangulag szankezionált mandatumot visz Baross elé. Már most — ha csak e hármat vesszük s a többi Baross választó kerületet nem is tekintjük — mit lesz teendő Baross e három mandátummal? Vajjon megsért egy oly várost, mely egyhangulag választotta meg s ezt ott hagyja két oly városért, a hol a nevét tán meg is hurczolták? És mit tesz ekkor a két szótöbbséges várossal? A kettő közül melyiket választja? Ha az előbbieket következetes marad, úgy azt, a melyikben legkisebb lesz a többsége s ez valószínűleg Győr lesz, mert ott erős ellenfele lesz, míg Pécsett valószínű, hogy lanyha küzdelem mellett kis mértékben fogja gyöngíteni az ellenzék a Baross-szavazatokat.

Szóval: Pécs még mindig a legérdekesebb kerület, mert még tulajdonképen egy jelöltje sincs, miután a kimondott szabadelvű párti jelölttel együtt a párt maga is nagyon is a levegőben lóg.

De lóg valami más is a levegőben. A szabadelvű párt meghasonlott. Az a mult szombati jelölt-értekezlet nagyon szomoruan darálódott le, hiányzott arról a „nagy név“ által fölkelteni remélt lelkesedés, de hiányzott onnan nagyon sok olyan vezérférfi is, aki nem hivatalnok. Ezek közt az elégedetlenek közt készült valami s ez vezetés lehet a Baross-pártra nézve.

A vidéken.

Horváth István kir. alap. mérnök hozánk intézett levélben kijelenti, hogy a pécsvárad kerületben föllépni soha sem akart s ezt

Simonffy János képviselőjelölt előtt többszöri is nyilatkoztatta. Főnöke (Tost Gyula kormánypárti jelölt) ellen nem saundekozik agitálni, mert ellenkezőleg ő nyíltan a pártjára állt és annak zászlaját igyekszik diadaira juttatni. (Örömmel fogadnók ezt a nyilatkoztatást, mert nekünk is fájna volna, ha saját pártunkbeli folytatott volna nyílt harcot pártunkbeli ellen; de bocsánat, hát mennyiben következetesség ismét az, hogy aki nemrég még mint függetlenségi és 48-as párti jelölt lép föl más kerületben, most, néhány hét múlva meg a kormánypárti jelöltet támogatja, ha mindjárt az az illető némileg főnöke is? — A szerk.)

Egyébként Tost Gyula, kormánypárti jelölt meg is érdemli, hogy Horváth István úr, mint jó magyar ember támogassa; mert a kormánypárti jelölt érdekében a németajku polgárok közt szétosztott németnyelvű kiáltványban ez a hazafias passzus ékeskedik:

„De jaj nekünk, német-magyaroknak! (Deutsch-Ungarn.) Ha a függetlenségi párt jut többségre, úgy jó éjz akát németnyelv, jó éjz akát anyanyelvünk!“

És ez Tost Gyulának a köpönyege alatt megy annak, a Tost Gyulának, aki csak nemrég magyar nemességet kapott.

A szalántai kerületben Várady Ferencnek, kit Irányi s a központ is ajánlott a kerületnek, határozottan nagyobbodik a pártja. Különösen Irányinak minap közöltük távirata terítette észre a kerület eltévelygő választópolgárait. Várady folyton künn jár a kerületben s mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják programbeszédeit.

Szily Pongrácznak, a hegyháti kerület kormánypárti képviselőjelöltjének akadt már ellenjelöltje is. Herczeg Mihály dr. egyetemi tanár, a magánjog kiváló tudósa nemzeti párti programmal járja be a községeket. Hívei mindenesetre nagy számmal lesznek, mert a Hegyhát ellenzéki vért, s kezdi már belátni, hogy Szily Pongrácznak ő tulajdonképen a hátát tartja oda, hogy az a képviselőség révén kariert csináljon magának.

Mohácsról a következő értesítést kaptuk: Jagics József a mohácsi kerület nemzeti párti jelöltje f. hó 18-án Lanosukon, 19-én Maiss, Rác-Töttös, Borjad és Pócsán, 20-án Babarcz, Szajk és Versenden és 21-én Németbolyban a választók lélekemelő lelkesedése között tartotta meg programbeszédét. A nép, közöttük különösen a papság és a néptanítói kar őszinte s tiszta hazafias ovációkban részesítette a jelöltet, biztosítván őt zászlaja iránt tántorithatlan hűségéről.

A választás eredménye a nemzeti pártra nézve fényes sikerülnek ígérkezik, bár a kormánypárt a rendelkezésére álló anyagi eszközökkel és a hatalom birtokára alapított különféle ígéretekkel és ámitásokkal törekszik a tájékozatlan választók zömét, a népet kelepezéjébe keríteni. Pazarul etet és itat, a hol csak korcsmát ér; egyes községeknek ingyen amerikai szőlővesszőket ígér, másoknak, hogy a faluban való gabnanyomtatást eszközül ki, vasútvonalakat vezetett határaikon keresztül s a falu legszebb pontján indóházakat állíttat. A németbolyiaknak különösen azt mondogatja, hogy nyáron a király hozzájuk száll s maga az uralkodó is rossz néven venné, ha arról értesülne, hogy nem kormánya, hanem gróf Apponyi pártját támogatták a küszöbön levő választásnál. (No ez már gázság, ha így történt! — A szerk.) Mi azonban bizunk a választók tiszta és független polgári meggyőződésében, kik az ehez hasonló ámitásokkal és kísértetekkel szemben derekasan állottak meg helyüket s négy választáson keresztül a múltban fényes sikerrel jutatták az ellenzék zászlóját győzelemre.

A történelmi gyászemléktől Mohács város választóira különösen vetette magát reá a kormánypárt kortes-serege; a választási mozgalmak alatt a mohácsi választók vannak legfőképp a nehéz és súlyos megpróbáltatásnak kitéve. Stajevit, János, a kormánypárt hivatalos jelöltje, tudva, levőleg ez idő szerint Mohács város bírája is, e minőségben előjáró társait és a város szolgálatát sem átalakodik kortesszerepre alkalmazni. Különbféle ürügyek alatt egyes esküdtek által idézette

hivattatja az egyes választókat a meggyóntatás és a kormánytárat javára leendő megtérítés végett. Dicsőíteti magát a város előjárása és szolgálata által, a városnak a múltból való nehéz és keserű áldozatok árán előállított alkotásait a maga számlájára irattatja s szem nem látott s fül nem hallott ígéretek tétet a jövőre, ha az ekként elámitott nép által a kormányt győzelmét a küszöbön levő választáson az ellenzék kezeiből kicsikarni sikerül. Nekünk azonban, ismerve a mohácsi választók alkotmányos meggyóntatás tisztségét, a nevetségig fokozott ámitásoknak föltűni nem fog. Hiszszük és tudjuk, hogy a nép élénk emlékezetében vannak még Stajevitsnek a múltban viselt dolgai, nem kételkedünk, hogy azokat ez uttal, midőn ugyanazon nép bizalma árán törekszik magának dicsőséget aratni, méltó érdemük szerint fogja honorálni.

Stajevitsnak, midőn a hivatalos jelöltségre vállalkozott, ha csak egy kis erkölcsi érzéssel bír, bírói állásáról lemondania és ez állásban rendelkezésre álló hatalmi hatáskört és eszközöket a város képviselők kezeibe letennie kellett volna, mert a politikai erkölcsökkel és tiszteséggel meg nem egyez, hogy ugyanazon hatalmi eszközöket, melyeket a város bizalmából mint városbíró kapott, ugyan a város választói független alkotmányos joga gyakorlásának megmértelvezésére használja föl. S ha már Stajevits — mit nem is bír, s állását s jogkörét az erkölcsre alacsonyítja le, hol van a város intelligenciája, hol föltűni hatóságai, kik őt erre figyelmeztetni s erkölcsileg a lemondásra készíteni lennének kötelesek. Hiszen ha bírja, ha csakugyan bírja a város közönségének bizalmát, s ha e bizalom képezte jelöltségének indító okát, országgyűlési képviselővé meg nem választása esetén, ugyanez a bizalom ismét emelheti a bírói székre, ha pedig országgyűlési képviselővé megválasztatni s honatyává, „törvényhozóvá“ magát fölavattatni sikerül, ez esetben ügyis előáll annak a törvényes kényszernek szükségére, hogy a bírói pálcát letegyen. Szébb lenne tehát ezt a pálcát előbb visszaadni, mint azt a nép szabad meggyőződésének megfélemlítésére érvényesíteni.

Vessenek tehát számot az érdekeltek a fölvetett kérdésben s ne feledkezzenek meg, hogy csak az egyenlő fegyverekkel, elvekkel és erkölcsi eszközeivel való küzdelem biztosíthatja még a kormánytárat részére is az alkotmányos célnak megfelelő győzelem igazi sikerét!

Jagics József, a mohácsi kerület nemzeti párti jelöltje — mint minket táviratilag értesítenek — holnap — január 24-én — d. u. 3 órakor Mohácsra, a vásártéren fogja megtartani programbeszédét. A közel fekvő községek választói nagy számmal készülnek bejönni Mohácsra.

A szent-lőrinczi kerületben csakis Jesszenszky Ferenc áll egyedül, s nem való az a hír, mintha Kraszny Jenő dr. pécsi ügyvéd szándékozna ott föllépni.

A sásdi kerületben újabban Hercegh Miklós dr. egyet. tanár lépett föl nemzeti párti programmal.

Lapunk barátait — az ügy érdekében kérjük: szíveskedjenek benünket a kerületükben fölmerülő választási mozgalmakról minél gyorsabban értesíteni.

A „Fotografiák“ című művemre előfizetést gyűjtök tisztelettel fölkérem, hogy a náluk levő leveket január hó végén hozzám eljuttatni szíveskedjenek.

Haksch Lajos.

HIREK.

— **(Udvari gyász.)** Legfőbb rendeletre néhai Albert Viktor, Clarence és Avondale hercege, Nagybritannia és Irland királyi hercege

és száz hercegeért az udvari gyász f. hó 18-dikától hat napra kizárólag tart, s a néhai II. Dom Pedro braziliai császárért főnálló gyászszal együtt lesz viselendő. — E helyen említi föl egyúttal, hogy az uralkodó háznak ismét halottja van, a mennyiben Károly S. Sal. v. A. főherceg, a ki f. hó 15-dike óta influenza következtében tüdőgyulladásban beteg volt, folyó hó 18-dikán délután 3 óra 20 perczkor Bécsben elhunyt. A gyász annál lesújtóbb, mivel királyunkat közelebből érinti, a mennyiben Őfőlsége leányának, Mária Valéria főhercegné asszonyának apját és egyszerszint barátainak apját két gyászműve benné.

— **(Helyőrségi estély.)** A ma megtartandó helyőrségi estély a közbejött udvari gyász miatt elmarad.

— **(Egy jótékony plébános végrendelete.)** Néhai Cserta Ferenc nyugalmazott plébános, kit hétfőn délután helyeztek örök nyugalomra, végrendelete végrehajtásával kebelbarátját, Rézbányai János dr. pápai kamarást és árvaházi prefektust bizta meg. E végrendelet értelmében az elhunyt 25.000 frtot áldoz jótékony célra, és pedig a pécsi szegények részére 100 frtot; a papok nyugdíjintézetének 8000 frtot; a kis szeminariumnak 2000 frtot; az egyházmegyei pénztárba 100 frtot; a váci süket-némák intézetének és a vakok intézetének 40—40 frtot; a budapesti Szent-István és Szent László társulatoknak 50—50 frtot; a pécsi Rudolfinnak 1000 frtot; a szegényháznak 1500 frtot; a helybeli irgalmasrendi kórházban két betegágyra 4400 frtot; a lelenczháznak 100 frtot; a püspöki árvaháznak 500 frtot; az Értény községben föllátható Szentháromság szoborra 1500 frtot; az Értényi szegény gyermekeknek karácsonyra 400 frtot; a helesfai templom számára beszerzendő mise ruhákra 300 frtot; különböző helyeken tartandó misékre 500—500 frtot; a Harkányban építendő kápolnának 2000 forintot; végre a Ferenczrendiek temploma számára egy szép csillarra annyi összeget, a mennyi arra szükség lesz. — Cserta sok éven át Értény község plébánosa volt, hol visszavonult és takarékosan élt. Később nyugalomba vonult és Pécs kert utcai házában tartózkodott, hol 70 éves korában érte őt a halál.

— **(Hymen.)** Erdőssy Kamilla és Zsille Ferenc folyó hó 21-én, csütörtök délután, a r. kath. egyház szertertsái szerint, egybekeltek.

— **(A zsidóvallás egyenjogósítása)** iránt való mozgalom Pécsen már akkor merült föl, mikor múlt év június havában a dunántúli zsidóság 80 tagu küldöttségét hódolata kifejezése végett Őfőlsége elé nem a felekezetek sorában, hanem elkülönítve bocsájtották. Ezen eset után Baranya, Somogy és Tolna vármegyék zsidóküldöttségei és papjai, úgyszintén a pécsi zsidótestület képviselőse 6 órán át tartó tanácskozást tartott és egyben két indítvány fölött szavazott. Az egyik indítvány Perls dr. pécsi főbíró volt, a ki Baranya, Somogy és Tolna vármegyék számára szervezetet sürgetett. — kezdeményezés még el sem hagyta Pécs határait, mikor a fővárosi mozgalom híre ide érkezett. E mozgalmat a pécsi izr. hitközség is tudomásul vette és elhatározta, hogy a központi vezérbizottságnak a zászlóbontásért halálját fejezi ki, de egyúttal kötelező ígéretet is tesz, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel az ügy előmozdítását elődázhatatlan köteletségének fogja ismeri.

— **(Aktiválás és áthelyezés.)** Pauer Károly tartalékos hadnagy a pécsi 19. honvéd gyalogezred tartalékából a kőszvári 21. honvéd gyalogezred tényleges állományába helyezettett át.

— **(Eltűnt hivatalnok.)** Csepessányi Kálman nyugalmazott főhadnagy, ki legutóbb a vasútnál, mint szertári tisztviselő működött, f. hó 20-dikán hajnalban a Majlath-téren levő lakásáról a hajnalban, hogy sajtóbeszédében a rendőrség nyomában körözni kezdte, de mindeztideig nem sikerült őt megtalálni. Állítólag anyagi gondok késztették őt a szökésre, s könnyen meglehet, hogy tragikus módon vet véget életének.

— **(Elcsipett szökevények.)** A napokban úgy este felé a pécsi ügyészségi fogház elött három bércosi állt meg. A kocsi elosztva kilenc ember és három szuronyos puskás

csendőrtült. A kilenc fogoly között egy intelligens ruházatu egyén is volt, a ki méltó föltűnést keltett az est sötétjében is nagy számmal összeverődött kíváncsi nép előtt. Az érdekes „szállitmány“ Eszékéről érkezett. A kilenc embert ott a pályaházban fogták el a csendőrtök, kiknek föltűnt a nyolcz parasztleány, élükön az intelligens külsejű úrral. A csendőrtök kérdőre vonták a furcsa utasokat, s mivel nem tudták igazolni magukat, bekisérték őket. Az intelligens úr aztan megvallotta, hogy ő kivándorlási ügynök, s a nyolcz parasztleányt ő kivándorlási ügynökkel szállítani. Kiszült aztan a további vallatásból az is, hogy a nyolcz parasztleány, névleg: Kapitány Ferencz, Binó Ferencz, Szives János, Miklós János, Kovács Sándor, Megyesy János, Palágyi Mihály és Révész József család miatt a büntető törvényszék elé kerültek volna, s ez elől akartak Amerikába szökni, amiben Geöczy Zsigmond ügynök kívánt nekik segélyt lenni. Az eszéki csendőrtök aztan Pécsre hozták őket, innét börtönőrök kísérték föl Budapestre, majd onnét meg Sátoralja-Ujhelyre, illetőségi helyükre tolonczolták őket.

— **(Jack, a hasfölmetsző és az iskolásleánykák.)** A város tele volt azzal a farsangi bolond-hírrel, hogy Jack, a hírhedt londoni hasfölmetsző Pécsen van. Mi is a farsangi tréfa hangján emlékeztünk meg a jeles férfi pécsi kiadásáról s azt irtuk, hogy állítólag a polg. leányiskola tanítónői ki is hirdették a veszedelmes lovat itt tartózkodását s óva intették a leánykákat, hogy napnyugtá után ne járkáljanak az utcán; hozzá tettük, hogy ha meg is tettek, valószínűleg csak ártatlanülletlen akart lenni, vagy ezáltal a nővédekét otthonmardásra bírják. Nos hát — a városi közs. polgári leányiskola igazgatójának megkeresésére — készséggel kijelentjük, hogy ez az állítólagos intés valósággal nem történt meg; mi is csak állítólagos hírként és csak föltételezen említtük föl, mivel egyes családoknál ilyen hírek jártak. Sokkal jobban ismerjük az ott alkalmazott tanerőket, semhogy komolyan föltettük volna róluk e költött mesét, melyet egyébként olvasóink sem vettek komolyan, miután nem is olyan hangon voltak megírva.

— **(Stawenhagen hangversenye.)** Február 3-án este fél 8 órakor tartja Stawenhagen Bernát zongoraművész hangversenyt a Hattyu-teremben. A hangverseny műsora ez: 1. Sonate As-dur Beethoven. (26. mű.) 2. a) Thema et Variations C-dur Schubert. b) 2 Etudes: 1. Repos d'amour 2. Si oiseau j'étais Henselt. c) Scherzo Mendelssohn. d) Prélude Des-dur, e) 2 Valses, f) Polonaise Chopin. 3. a) Melodies polonaises, b) Valse Empromptu, c) Rhapsodia XIII sz. Liszt Fer. A hangverseny-zongora — mint jeleztük — Bösendorfer zongorateremből való. Jegyek válthatók Valentin Károly fia könyves és zeneműkereskedésben és este a pénztárnál.

— **(Közegészségi és népmozgalmi adatok.)** A csütörtökhöz tartott városi közigazgatási-gyűlés a tiszteletbeli főorvos a múlt év július—december feléről terjesztette be jelentését. Ez szerint városunk közegészségi állapota az 1891-diki év második felében is kedvezőtlennek jelezhető, s arányitva azt az első félévhez, úgy találjuk, hogy a megbetegedések száma e félévben meglehetősen szaporodott, míg a halálozásoké némileg csökkent. A halálesetek arányszáma 1000 lélekre s félévre számítva kitett az első félévben 37.31 százalékot, a második félévben 32.18 százalékot. A városi közkórházban visszamaradt a múlt félévről 156 beteg, ezen félévben pedig fölvetett 1097 beteg. Összesen tehát 1253 beteg ápoltak. Ezek közül gyógyultan távozott 746, javulva 108, javulatlanul 41, meghalt pedig 101, köztük 90 idegen. Tovább ápolatnak 257 beteg. Az irgalmasrend kórházában visszamaradt a múlt félévről 30 beteg, e félévben pedig fölvetett 227 beteg, összesen tehát 357 beteg ápolatott. Ezek közül gyógyultan távozott 301, javulva 13, javulatlan 3. Meghalt pedig 9, köztük 7 idegen. Tovább 33 beteget ápolnak. — Pécs város területén elve született a lefolyt félévben összesen 550 gyermek, meghalt pedig 563 egyén, s egy a halálozások száma 13-mal több. A szülők közt nemre nézve volt 278 fiú és 272 leány. Vallásra nézve 491 r. k., 16 ágostai és 43 izraelita. Továbbá 469 törvényes és 81 törvénytelen. Iker egy pár született. Hazasságra 133 pár lépett. A meghaltak közt nemre nézve volt 310 férfi és 253 nő. Vallásra nézve 509 róm.

kath., 8 ágostai, 8 ref. és 38 izraelita. A kort tekintve, a legnagyobbat egy 94 éves hajdon nő érte el. Halva született 43 gyermek, 24 fiú és 19 leány, kik közül 29 törvényes és 14 törvénytelen.

— **(Elosipett fatolvajok.)** A rendőrség a legutóbbi razzia alkalmával Szmutek Antal, Szűts István és Katics József kórház-utcai szubancokat, kik a városi erdőből tölgyfát loptak, elcsipte s ellenük a vizsgálatot megindította.

— **(Szerencsétlenség a Zsolnagyarban.)** Folyó hó 21-dikén reggel hat és hét óra között a Zsolnay gyártelephez tartozó őrlő-malmok egyikében Bosnyák Ferencz előmunkás saját vigyázatlansága következtében kínos halállal múlt ki. A nevezett munkás ugyanis a forgó korongokon járkált, s ezt társai gyakori figyelmeztetése dacára is, többször produkálta, ami azonban f. hó 21-dikén halállal végződött. Az egyik kisebb forgó korong ugyanis az ott járkáló munkást ruhájánál elkapva magával rántotta, s a körülbelül egy méter távolságban levő falhoz oly erővel vágta oda, hogy a szerencsétlen munkás minden esztétét teljesen összetörte. Ezután a forgó korong ismét magával rántotta s a két korong között még jobban összemarcangolta az amúgy is szétroncsolt testet. Mire a gépet megállíthatták, addigra a szomorú véget ért munkás testét úgy kellett darabonként összeszedni. Azonnal vizsgálatot indítottak s munkástársai úgy nyilatkoztak, hogy Bosnyák igen gyakran produkált ily hajmeresztő mutatványokat, sők mindig figyelmeztették, hogy hagyjon föl vakmerőségével, mert különben azok végzetessé válhatnak. Ő azonban az intő szóra nem hallgatott. Holttestét a halottas kamrába szállították.

— **(Rabstatisztika a lefolyt fél-évről.)** A pécsi kir. ügyészség főllügyelete alatt álló központi fogházban a letartóztatott létszáma a lefolyt félév kezdetén 173 volt, mely a félév folyamán 201-ig emelkedett ugyan, de a félév végeig 164-re apadt. A letartóztatott 658 egyén közt volt 527 férfi és 131 nő. Jövedelem tekintetében befolyt a félévben a rabmunkáltatásból összesen 918 frt 51 kr., melyből a munkásokra összesen 422 frt 84 kr. esett, az adóhivatalba pedig 495 frt 67 kr. szállították.

— **(Megkerültek a villányi garázdálkodók.)** Emlegettük, hogy Villányban napi illetőleg éjjeli renden vannak a garázdálkodások, melyek már-már rettegésbe ejtették az egész lakosságot. Törttek, romboltak, pusztítottak, sőt raboltak is éjjelenként — hogy kik? azt mindeddig még csak nem is sejtették a villányiak. Az általános találgatásban még a szegény tanítókat is gyanúsították, a kiknek tudvalevőleg sok az ellenségük Villányon s akik ellen ez jó alkalomnak mutatkozott, hogy egygyel több piszkot kenjenek a sokat tűrni kénytelen tanítókra. Maga a legjobban megkárosodott borbély is, ki szintén a tanítóüldözők bátor seregéhez tartozik, nagy hangosan kürtölte, hogy a tettesek nem lehetnek mások, mint a tanítók. A csendőrök aztán megindították a vizsgálatot s kislútt, hogy a garázdálkodók, akik az összes ablakokat bezúrták s a borbélyüzletet a szó szoros értelmében szétpusztították, nem voltak mások, mint éppen a kárvallott borbélynak a gyereke és inasa, kikhez csatlakozott még néhány bognár- és kocsigyártó inas. A tanítók ellen mesterségesen szított hajszát tehát alapos megtorlással végződött, mikor a tanítóüldözők egyik vezéregyénisége épp a saját gyermekét és az inasát volt kénytelen megpillantani az elsőrendű vádlottak között. A garázda gyerekek arra a kérdésre, hogy miért követték el azt a nagy rombolást, azt felelték, hogy részint bosszúból tették, mert újevkor nem kaptak borraivalót, másrészt pedig élvezetet találtak abban, amint a szép tükörlüveg-ablakok esőrömpölvé hulltak az utcára.

— **(Adó az elmúlt félévben.)** Dragunescu Dömjén kir. tanácsos és pénzügyigazgató félelvi jelentése szerint az 1891-dik év második felében előíratott 194.988 frt 35 kr., összes tartozás tehát 279.684 frt 89 kr. Ebből részint elemi csapások, másrészt föllebbezések és behajthatatlanság czimén törölve lett 17.037 frt 01 kr., melyek levonása után 262.647 frt 87 krnyi tartozás maradt. Erre befizetett az 1891-dik év második felében 200.077 frt 76 kr., maradt tehát az év végén 62.570 frt 11 kr. hátralék.

— **(A pécsi pinézerek egylete)** az e hó 14-én tartott közgyűlésen elnöké Bäumlér György vendéglőst választotta meg, alelnöké

pedig Dollinger András vendéglőst. Az egylet bevétele volt a múlt évben 681 frt 52 kr., kiadása 525 frt 56 kr. Az egyleti vagyon 5418 frt 01 kr. Mivel az egylet célja betegsegélyezés és elhalt tagjainak tisztességes eltakarítása, a múlt évben betegsegélyezésre 86 frt 90 krt, gyógyszerekre 98 frt 96 krt, kórházra 12 frtot, orvosra 30 frtot, temetési költségekre 31 frt 34 krt adott ki. Az egylet az idén február közepe táján üli meg fönállásának 50-edik évfordulóját, s ez alkalemmal zászlószentelési ünnepélyt és táncestélyt rendez.

— **(Halálozás.)** Kurtz György, volt 48-as honvéd, a város törvényhatósági bizottságának sok éven át tagja, e hó 20-án, 71 éves korában elhunyt Pécsen. Temetése tegnap délután ment végbe közrészvét mellett a Király-utca 47. sz. házból. — Kettős és súlyos gyász érte Sásdon Mandák Gyula ottani gyógyszerészt, kinek egy hét lefolyása alatt két 5 éves kis leánykáját ragadta el a halál. Ikrék voltak a kicsik s 5 napi időközben sarlah és difteritisz ölte meg az ártatlan angyalkákat. — Pápe Sándor tolnavármegye nemrég elhunyt főjegyzőjének édes atyja, e hó 15-dikén 83 éves korában elhunyt Szegzárdon.

Kérelem. Tisztelettel kérem mindazokat, kik „Az én dalaim“ című verskötetemre gyűjtőiveket voltak szivesek elfogadni, hogy azokat e hó végeig kiadomnak, Feiler Mihály lyceumi nyomdabérlő urnak kezeihez juttatni sziveskedjenek. Együttal t. előfizetőimnek tudomására hozom, hogy a kötet technikai akályok miatt nem január hó végén, hanem február első felében fog megjelenni, mely késedelmért szives elnézésüket kérve maradtam teljes tisztelettel

Zoltán Vilmos.
hirlapíró.

Lapunk mai számából — helyszüke miatt — több közlemény kimaradt.

KÖZGAZDASÁG.

— **A pécsi sertéshizlaldában** f. hó 20-án a sertés állomány 325 drb kövér, 721 drb félkövér, 883 drb sovány, 386 drb süldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 44—47 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők 30—33 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 5 frt 80 kr. m. m., árpa 6 frt 30 kr. m. m. Darálás 60 kr. m. m.

Gabona-árjegyzék

Pécs szab. kir. városában 1892 évi január hó 16-án tartott négyeséről.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Kukoricza	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
Kukoricza	új	10	30	10	—
	új	—	—	—	—
Kukoricza	őszi	—	—	—	80
	új	—	—	—	—
Kukoricza	őszi	—	—	—	—
	új	9	70	9	60
Kukoricza	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
Kukoricza	új	—	—	—	—
	új	—	—	—	—
Repeze	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
Repeze	új	—	—	—	—
	új	—	—	—	—
Bakköny	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
Bakköny	új	5	60	—	—
	új	—	—	—	—
Kukoricza	őszi	—	—	—	—
	új	5	80	5	60
Széna	őszi	—	—	—	—
	új	2	40	2	—
Szalma	őszi	—	—	—	—
	új	—	—	—	—
Szalma	őszi	—	—	—	—
	új	2	—	1	80

Kínálat: közép (mintegy 200 gabonaközi volt a piacon).

NYILT-TÉR.)*

A legfinomabb kivitelű pecsényomók, ezimerek, jelvények, érmek, monogramok s. t. effélék gyorsan és jutányosan eszközöltetnek: **Schönwald Imre** ékszer- s óráüzletében, (Pécsen Király-utca „Hattyu“ épület), a hol mindennemű, orvosilag elismert szemüvegek s egyéb látszerek is versenyáron megszerezhetők.



Original
SELTERS-VIZ

Kellemes természetes asztali- és gyógy viz (Nasau), mely elnyálkásodás-, hurut-, rekedtség-, hólyag és gyomor-bajokban jónak bizonyult.

Tessék határozottan „Original“ Selters-vizet kérni, mely kupakkal, vignetéval és a dugón „Original“ felirattal van ellátva. — Raktáron mindenütt.

Seltersi vízszállítás Selters-Weiburgban (Nasau)



Köszönet nyilvánítás.

Mindazok, kik hön szeretett, felejtellen boldogult

Cserta Ferencz

nyugalmasított plébánosnak

f. hó 19-én végbement temetésén megjelenésük s egyéb részvétnyilatkozatuk nyilvánítása által mély fájdalomkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is szívből eredő hálás köszönetünket.

Pécsen, 1892. január hó 21-én.

A gyászoló család.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Van szerencsém a n. t. közönség hecses figyelmébe ajánlani

fog-technikai műtermemet

a hol egyes fogak és egész fogsorok arany, platina és kaucuk foglalványával a legújabb szerkezet szerint elkészítetnek.

Nemkülönbén ajánlom magamat

fogak blombirozására

valamint minden e szakmába vágó műveletek elvégzésére.

Girardi József

fog-technikus.

Pécsen, Apáca-utca 19. sz.



Feltűnést keltő ujdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a cs. és kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár gyermekruhát akarunk készíteni, akár legfinomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

ezélszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal lányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben csak 1 frt 50 kr. Szétküldés naponta kétszer utánvétellel 1 frt 70 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldet.k meg.

Kizárólagos főraktár alulírott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs

II., Untere Donaustrasse 49.

Főraktár Magyarhon részére Budapesten Gottlieb Vilmosnál Andrássy-ut 49. szám alatt.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III./3. Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az Irgalmasok gyógyszer-tárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.



Ház eladás.

Elköltözés végett a Pécsett, kálváriai-utcza 36-ik számú

emeletes ház,

előnyös föltételek mellett, igen jutányos árért eladó.

Az abban levő sütőde, valamint 3 lakás, melyek jelenleg ki vannak bérelve, 8 százalék jövedelmet biztosítanak.

Venni szándékozók forduljanak az ott lakó tulajdonoshoz.



Becsét veszti

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvagyunk.

Az étvagy gerjesztésére úgy mint mindenemü gyomor bajok ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott Szódapasztilláit.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszer-tárában, valamint az Egger A. fia gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécsett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az irg. rend gyógyszer-tárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádön Eibach Odön gyógyszer.

Taizs József Pécsett.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, író-szer és papirkereskedésében kapható:

Valódi „Anthracen-ténta.”

Valódi „Alizarin-ténta.”

Valódi „Király-ténta.”

Valódi „Gallus-ténta.”

Kökorsókban és üvegesékben. (Külföldi és hazai gyártmány.)

➡ Piros és kék ténta. ➡

Pécsett-viasz, pécsett-festék.

Autograph-ténta és festék.

Fekete és színes írónok.

➡ Radir-gumi, gumi arabicum, oldva. Tollak és tollnyelek. ➡

Író-, fogalmi és itatós-papírok.

Eau de Labarraque.

kitűnő szer tinta-, vörösbor- és gyümölcsfoltok eltávolítására fehéreneműből és papírról.

Stephanie-Mille

50 finom levélpapír és 50 levélboríték
díszes dobozban 70 kr.

Jelző ténta. kimoshatatlan.

➡ S minden é szakmába vágó czikk. ➡



1 millió Cotillon-rendjel.

25 darab ára 50 kr.

különféle, szép szortirozott, préselt és krep rendjelnek tű és boritékkal. Ugyanazon mintákból finomabb krep-brillánsal és dísz-rendjelek.

25 darabonként

boriték és tűvel

101.	102.	103.	104.	105.	106. sz.
75 kr.	1 forint	1 frt 25 kr.	1 frt 50 kr.	2 forint	2 frt 50 kr.

Cotillon-rendjelekből egyes számból 50 darabnál kevesebb nem adatik.

Tréfás férfi-sapkák

10 drb. szortirozva
110. 111. 112. 113. 114. 115.
50 kr. 75 kr. 1 frt 1 frt 50 kr. 2 frt 2 frt 50 kr.

Női sapkák 10 darab

117. 118. 119.
1 forint 1 frt 50 kr. 2 forint

Bigotphones (tréfás hangszer, játszható előismeret nélkül.)
1 zenekar 6 drb.

160. 161. 162.
2 forint 3 forint 4 forint

ehhez tréfás sapka 15, 20 és 30 kr.

Chinai legyező csak 6 krtól kezdve.

Lampionok 5 krtól kezdve.

Czimerek 15 krtól kezdve.

Emblemek 45 krtól kezdve.

Cotillon esokrok.

59 drb 4, 5, 6 és fél forint

Álarcz-, kostümhez finom aranyozott ékszer cigányzó stb részére, 1 frt 60 krtól. Éjkirályné, Pretiosa 2 frt 40 krtól stb. stb. stb.

Rezgő (körülbelül) 400 drb 25 kr. Domino-álarcz 10 krtól.

Allatsereglet

25 drb. szortirozott mindenféle állatfej a fejre huzandó 50 drb 14 frt.

Álarczok: karikatúrák, ördög, szerezsen stb. 10 drb szortirozva.

120. 121. 122. sz.
1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. 3 forint.

Parókák, bajszok és szakálok 10 krtól kezdve.

Óriási fejek (ember és állat) 1 frt 50 krtól kezdve.

Tánczrendek

100 drb 3, 4, 5 frt stb.

nyomatással 1c 2 forinttal több.

Női ajándékok.

Atlas, Peluch stb. teljes 50 drb. 12 frt 50 krtól kezdve és finomabb.

Tréfás Cotillon-figurák

tánczmeister nélkül előadva, 5 figura, 30 párnak való 6-8 frt, feltűnést keltő 10 frt 50 kr.

Képes árjegyzék ingyen. Árusítóknak engedmény. Küldés utánvétellel, Kapható:

ED. WITTE, Wien, 6. Bezirk, Magdalenenstrasse 16.

Egyedüli osztr. és magy. különleges üzlet farsangi czikkekből.

RUMBOLD B.

czim- és czimer-festészeti, papírmásé művek. zászló és díszítési czikke gyára.

Alapított 1842.

Czim- és czimerfestészeti tárgyak,

családi ozimerek,

kamarási táblák és

családfák össze-

állítás és mű-

festese,

plasztikus papírpép-művek.

Menyestet-díszítványok (rosetták)

és díszítési tárgyak, különösen és eladási árban.

Díszítések ünnepélyekhez.

GYÁR:

IRODA:

külső vácz-ut 1722. | IV., muzeum-körút 13.
Telefon: 907. | Telefon: 52-03.

Vendéglő-bérbeadás.

Pécsett, a Majláth- és hal-tér sarkán fekvő Engel-féle házban levő

vendéglő-helyiségek

bérbeadatnak. A feltételek Scholz Antal fia sörfőzde-tulajdonosnál tudhatók meg.

Uj! Nickel-féle érczkoporsók. Uj!

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet

Pécsett, Perczel-(ó-posta)utca 22-ik sz. saját házában.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek ezennel teljes tisztelettel tudomására hozni, hogy intézetünket újból szerveztük és tetemesen kibővítettük, úgy, hogy minden tekintetben a legmagasabb igényeknek is képesek vagyunk megfelelni.

Rendezünk szép temetéseket pompás üvegszirkosokban, raktárt tartunk fa- és érczkoporsók, valamint sírkoszorúkból, elvállalunk hulla-szállításokat légmentes érczkoporsókban a bel- és külföld minden irányában.

Törekvésünk oda irányuland, hogy mint I-ső pécsi temetkezési intézet minden tolokadás nélkül pontos szolgálat és valódi (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, úgy ezután is a minden oldalról tanúsított bizalmát továbbra is kiérdemeljük.

További tévedések kikerülése végett bátorkodunk újból kijelenteni, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvételével és rendezésével

Kindl Alajos úr

van megbízva.

Maradtunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özv. Hoffman Károlyné, özv. Edhoffer Ferenczné.

Pósta es távirda cím: „Kegyélet“ Pécs.



RIHMER J. Pécsett



könyvkötészeti és díszmű üzlete.

Van szerencsém a farsang alkalmával a t. kaszinók, egyesületek és bárendező bizottságok figyelmébe ajánlani a saját készítményü elegaus s versenyképes áron számított

női tánczrendjeimet,

rendezősi és kotillon jelvényeket s mindenféle báli czikket.

Vidéki megrendelések izlésesen, gyorsan és pontosan eszközölnék és olcsó áron számíttatnak.

Jó és tartós

Vizvezetési berendezéseket

magánházakba, teljesen a hivatalos előírás szerint a legjutányosabb árért állítok elő.

Költségvetések díjmentesen.

Tisztelettel

TICHI ÖDÖN

bádogos

Pécsett, kistér 11. sz., Tallian-féle ház.

Meghívás.

A Mágocsvidéki takarékpénztár-részvény-társaság

folyó évi február hó 10-ikén délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

III. rendes közgyűlésére

a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség mikénti felosztása.
4. Az igazgatóság újra választása.
5. Jelentés a házvételről és annak jóváhagyása.
6. Elnök-választás.
7. Alapszabályszerűleg netán teendő indítványok tárgyalása.
8. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kiküldetése.

B. Mágocs, 1892. január 12-ikén.

Az igazgatóság.

30. §. Minden részvényes, kinek a közgyűlést megelőzőleg 3 hónapon át a részvény nevére írva, vagy személyesen, vagy meghatalmazottja által, kinek azonban részvényesnek kell lenni, gyakorolhatja a szavazati jogát; kivételt képeznek kiskorúak, kik gyámjuk, — gondnokság alatt állók, kik gondnokuk, nők, kik férjeik, társulatok és egyletek, melyek főnökeik által képviseltetik magukat. Köteles azonban minden részvényes a gyűlés megnyitása előtt részvényeit az intézeti könyvvivőnél bemutatni.

Mérleg-számla.

VAGYON.		TEHER.	
Készpénz	3788 03	Részvénytőke	50000 —
Váltótárca	185526 —	Tartalékalap és kamata 531.75	
Kötvények	10754 —	ez idei nyeresémből 598.10	1129 85
Jelzálogok	34175 —	Betétek és kamatai	104726 45
Előlegek	425 —	Visszleszámitolás	75370 —
Folyó számla	176 92	Ósztalék 1890. évről	86 —
Intézeti ház	2903 95	Átmeneti kamatok	2523 31
Kamatok	757 89	Nyereség	5382 85
Leltár 10% leírás után	711 67		
	239218 46		239218 46

Veszteség- és nyereség-számla.

TARTOZIK.		KÖVETEL.	
Leltárból 10% leírás	79 08	Hazbér	32 50
Tiszti fizetések	1331 50	Részvényátirási díjak	30 —
Betétek után kif. és tőkésít. %-ok	4971 09	Előleg kölcsön kamat	22 55
Kezelési költségek és lakbér	697 49	Kötvény " "	642 55
Betétkamat adó	497 13	Folyó számla " "	807 46
Állami és községi adók	257 10	Jelzálog " "	2032 25
Visszleszámitolási kamat	2408 41	Váltó " "	12178 44
Napibiztosítási díjak	156 —	Késedelmi " "	137 55
Tart.-alapra ez idei nyeresémből	598 10	Illeték és nyomtatvány	495 45
Nyereség	5382 85		
	6378 75		16378 75

Kelt B.-Mágocs, 1891. december 31-ikén.

Feuerstein Emil, pénztárnok, **Halvax József,** vezérigazgató, **Weiss Herman,** h. igazgató, **Óváry János,** könyvvezető.

Jelen mérleg, veszteség- és nyereség-számla általunk megvizsgálatván, annak minden egyes tételét a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtuk.

B.-Mágocs, 1892. január 18-dikán.

Honig Mór, felügyelő bizottsági elnök.

ifj. Flaschits József, f. b. t., **Gött Ádám,** f. b. t., **Krammer János,** f. b. t., **Maráth József,** f. b. t.

Felügyelő bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

A felügyeletünkre bízott Mágocsvidéki takarékpénztár részvény-társaság üzletvezetését a lefolyt évben a kereskedelmi törvény 195. §-a értelmében tisztünkhöz képest lelkiismeretesen és éber figyelemmel ellenőriztük s jelentjük, hogy az igazgatóság által a t. közgyűlésnek bemutatott zárszámadást az 1891. december 31-ikén felvett részletes leltár alapján tüzetesen átvizsgáltuk és azt az alapszabály értelmében helyesen helyettesítettük.

Kérjük a t. közgyűlést, miszerint a kismutatott 5382 frt 85 kr. tiszta nyereség felosztását az igazgatóság indítványa szerint elfogadni és úgy részünkre mint az igazgatóság részére a felmentvényt megadni sziveskedjenek.

B.-Mágocs, 1892. január 18-ikén.

A felügyelő bizottság nevében **Honig Mór,** elnök.

Javaslat:

- | | | | |
|---|------------|---|-----------|
| 1. Osztalék részvényenként 3.50 | frt 3500.— | 5. Felügyelő bizottság jutaléka | frt 130.— |
| 2. Tartalékalapra még | " 400.— | 6. Tisztviselők jutaléka | " 155.— |
| 3. Külön tartalékalapra | " 200.— | 7. Jótékony célra | " 25.— |
| 4. Igazgatóság jutaléka | " 640.— | 8. Átviteli 1892-ik évre | " 332.85 |

Osszesen frt 5382 85

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsen, 1891.

Legjobb gyógyszer mindennemű vizi betegség

annak utóbajai úgymint: sárgaság, bél-, és hólyagkatarus, lélegzési nehézség stb. ellen a hírneves

HYDROPSIN

(orvosok által ajánlva.)

Grobstein See-gyógyszertárában, Gmunden, Felső-Ausztriában.

Egy palack ára használati utasítással együtt 1 frt. csomagolással 1 frt 20 kr.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést oszú, közhvény, tagszagadás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. ez közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszer-tárban kapható.

Csak Horgonnyal valódi!

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

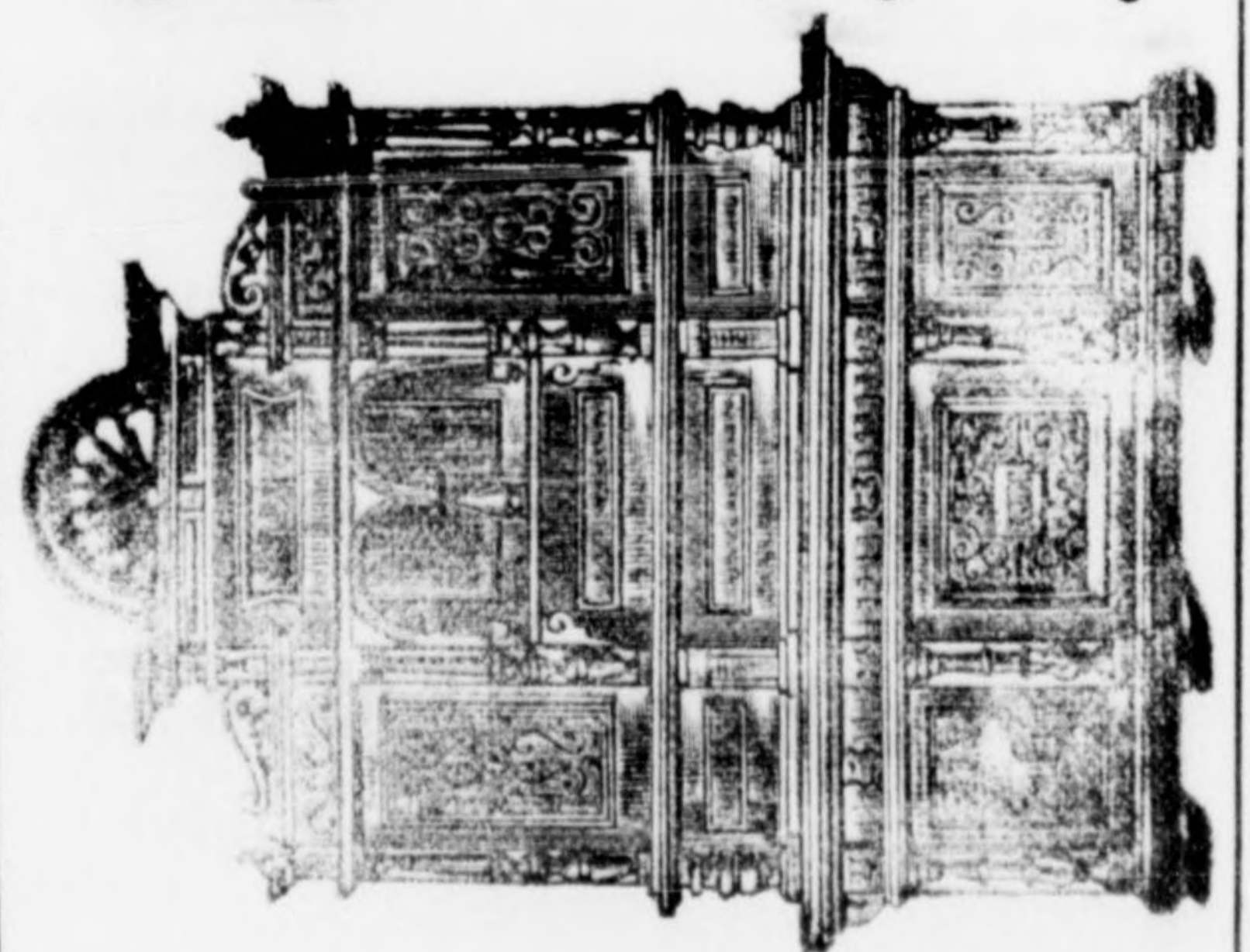
Ferenciek-utca II. szám.

PÉCSETT

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, dísz- és ebédő-szobák,** mindennemű **fa-, vas- és kárpított bútorok,** képek, tükrök, függönyök, függönytárók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.



MEGHIVÁS.

A Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár

1892. évi február hó 7-én d. e. 10 órakor

saját helyiségében tartja

XIX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 90. és 91. §§-ra*, tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Közgyűlési elnök megválasztása;
- 2) a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása;
- 3) 1 igazgatósági tagnak 2 évre leendő megválasztása;
- 4) az alapszabályok módosítása;
- 5) az igazgatóság- és felügyelő-bizottság f. évi díjainak megállapítása;
- 6) a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.

Kelt Pécsen, 1892. évi január hó 22-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

* Melynek értelmében a három hóval előbb átírt részvények a közgyűlést legalább 24 órával megelőzőleg az intézet pénztáránál letéteményezendők.

A Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár

VAGYON.	MÉRLEG-SZÁMLÁJA.	TEHER.
Pénztári készlet	6.212.35	Részvényalaptőke
Leszámitolt váltók	652.452.40	30% befizetéssel
Előlegek, kézi zálogra	4.348.—	Tartaléktőke
Kölesönök ingatlanokra	66.000.97	
Értékpapírok	90.470.35	<i>Különleges tartalékok:</i>
„ utáni kamat, decz. 31-ig	1.902.50	Értékpapírok után
Törzsház	180.894.85	Érczbetétek „
Felszerelvények 10% leírás után	956.23	Nyugdíjalap
Letétemények	127.718.—	Tiszti biztosítékok
Perköltség előleg	500.—	Különféle biztosítékok
Folyó számlák	81.920.76	Takarékbetétek
Bank giro számla	713.38	Visszleszámitolás
Ingtalan kölesön kamat hátralék	364.75	Fel nem vett osztalék
		Átmeneti kamatok
		Előre felvett házbér
		Nyereség egyenlegül
	1.214.454.54	
		1.214.454.54

TARTOZIK.	NYEREMÉNY- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA.	KÖVETEL.
	<i>Kamatokért:</i>	<i>Kamatokért:</i>
Takarékbetétek után	frt 34.589.87	Váltóleszámitolások után
Tartalékalap „	1.015.08	Előlegezések „
Nyugdíjalap „	418.08	Kölesönök „
Visszleszámitolás „	1.061.08	Folyó-számlák „
Tiszti- és szolgáltszolgálatokért	4.760.—	Különfélék „
Lakbérért	400.—	Értékpapírok „
Irodai és perköltségekért	1.196.46	Nyereség-áthozat 1890. évről
Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	200.—	Értékpapíroknál elért nyereség
Napibiztosok tiszteletdíja	596.—	Törzsház utáni jövedelemért
Betét-kamat utáni adóért	3.459.—	
Törzsház utáni adóért	3.860.51	
„ „ költségért	2.595.46	
Jövedelmi adóért	386.99	
	<i>Leírásért:</i>	
Felszerelvényeknél 10%	106.25	
Egyenleg tiszta nyereségül	11.054.48	
	65.699.26	
		65.699.26

Pécsen, 1891. évi december hó 31-én.

Ludwig Károly,
pénztárnok.

Blauhorn Antal,
igazgatósági elnök.

Kohárits N. János,
könyvelő.

Jelen mérleg-, nyereség- és veszteség-számlákat a szabályszerűen vezetett könyvekkel tételről tételre összehasonlítván, azokat tökéletesen helyesnek találtuk.

Pécsen, 1892. január hó 18-án.

A felügyelő-bizottság:

Aidinger János.

Dulánszky Adolf.

Ivánkovits István.

Zavaros Péter.

Meghívás.

A Mágocsvidéki takarékpénztár-részvény-társaság

folyó évi február hó 10-ikén délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

III. rendes közgyűlésére

a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése és a felmentés megadása.
3. A tiszta nyereség mikénti felosztása.
4. Az igazgatóság újra választása.
5. Jelentés a házvételről és annak jóváhagyása.
6. Elnök-választás.
7. Alapszabályszerűleg netán teendő indítványok tárgyalása.
8. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kiküldetése.

B. Mágocs, 1892. január 12-ikén.

Az igazgatóság.

30. §. Minden részvényes, kinek a közgyűlést megelőzőleg 3 hónapon át a részvény nevére írva, vagy személyesen, vagy meghatalmazottja által, kinek azonban részvényesnek kell lenni, gyakorolhatja szavazati jogát; kivételt képeznek kiskorúak, kik gyámjuk, — gondnokság alatt állók, kik gondnokuk, nők, kik férjeik, társulatok és egyletek, melyek főnökeik által képviseltetik magukat. Köteles azonban minden részvényes a gyűlés megnyitása előtt részvényeit az intézeti könyvvivőnél bemutatni.

Mérleg-számla.

VAGYON.		TEHER.	
Készpénz	3788 03	Részvénytőke	50000 —
Váltótárca	185526 —	Tartalékalap és kamata 531.75	
Kötvények	10754 —	ez idei nyereségyéből 598.10	1129 85
Jelzálogok	34175 —	Betétek és kamatai	104726 45
Előlegek	425 —	Visszleszámítás	75370 —
Folyó számla	176 92	Óstmalék 1890. évről	86 —
Intézeti ház	2903 95	Átmeneti kamatok	2523 31
Kamatok	757 89	Nyereség	5382 85
Leltár 10% leírás után	711 67		
	239218 46		239218 46

Veszteség- és nyereség-számla.

TARTOZIK.		KÖVETEL.	
Leltárból 10% leírás	79 08	Házbér	32 50
Tiszti fizetések	1331 50	Részvényátírási díjak	30 —
Betétek után kif. és tőkésit. %-ok	4971 09	Előleg kölcsön kamat	22 55
Kezelési költségek és lakbér	697 49	Kötvény " "	642 55
Betétkamat adó	497 13	Folyó számla " "	807 46
Állami és községi adók	257 10	Jelzálog " "	2032 25
Visszleszámítási kamat	2408 41	Váltó " "	12178 44
Napibiztosági díjak	156 —	Késedelmi " "	137 55
Tart.-alapra ez idei nyereségyéből	598 10	Illeték és nyomtatvány	495 45
Nyereség	5382 85		
	6378 75		16378 75

Kelt B.-Mágocs, 1891. december 31-ikén.

Feuerstein Emil, pénztárnok, **Halvax József,** vezérigazgató, **Weiss Herman,** h. igazgató, **Óváry János,** könyvvezető.

Jelen mérleg, veszteség- és nyereség-számla általunk megvizsgálatván, annak minden egyes tételét a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtuk.

B.-Mágocs, 1892. január 18-dikán.

Honig Mór, felügyelő bizottsági elnök.

ifj. Flaschits József, f. b. t., **Gött Ádám,** f. b. t., **Krammer János,** f. b. t., **Maráth József,** f. b. t.

Felügyelő bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

A felügyelő bizottság bizott Mágocsvidéki takarékpénztár részvény-társaság tiszteletvezetését a lefolyt évben a kereskedelmi törvény 195. §-a értelmében tisztünkhöz képest lelkiismeretesen és éber figyelemmel ellenőriztük s jelentjük, hogy az igazgatóság által a t. közgyűlésnek bemutatott zárszámadást az 1891. december 31-ikén felvett részletes leltár alapján tüzetesen átvizsgáltuk és azt az alapszabályok értelmében teljesen helyesnek találtuk.

Kérjük a t. közgyűlést, miszerint a kimutatott 5382 frt 85 kr. tiszta nyereség felosztását az igazgatóság indítványa szerint elfogadni és úgy részünkre mint az igazgatóság részére a felmentvényt megadni sziveskedjenek.

B.-Mágocs, 1892. január 18-ikán.

A felügyelő bizottság nevében **Honig Mór,** elnök.

Javaslat:

- | | | | |
|---|------------|---|-----------|
| 1. Óstmalék részvényenként 3.50 | frt 3500.— | 5. Felügyelő bizottság jutaléka | frt 130.— |
| 2. Tartalékalapra még | " 400.— | 6. Tisztviselők jutaléka | " 155.— |
| 3. Külön tartalékalapra | " 200.— | 7. Jótékony ezétra | " 25.— |
| 4. Igazgatóság jutaléka | " 640.— | 8. Átviteli 1892-ik évre | " 332.85 |

Osszesen frt 5382 85

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsen, 1891.

Legjobb gyógyszer mindennemű vizi betegség

és annak utóbajai úgymint: sárgaság, béli- és hólyagkatarus, lélegzési nehézség stb. ellen a hírneves

HYDROPSIN

(orvosok által ajánlva.)

Grobstein See-gyógyszertárában, Gmunden, Felső-Ausztriában.

Egy palack ára használati utatitással együtt 1 frt. csomagolással 1 frt 20 kr.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést oszú, kövénny, fagszagotátás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. ez közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszer-tárban kapható.

Csak Horgonnyal valódi!

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

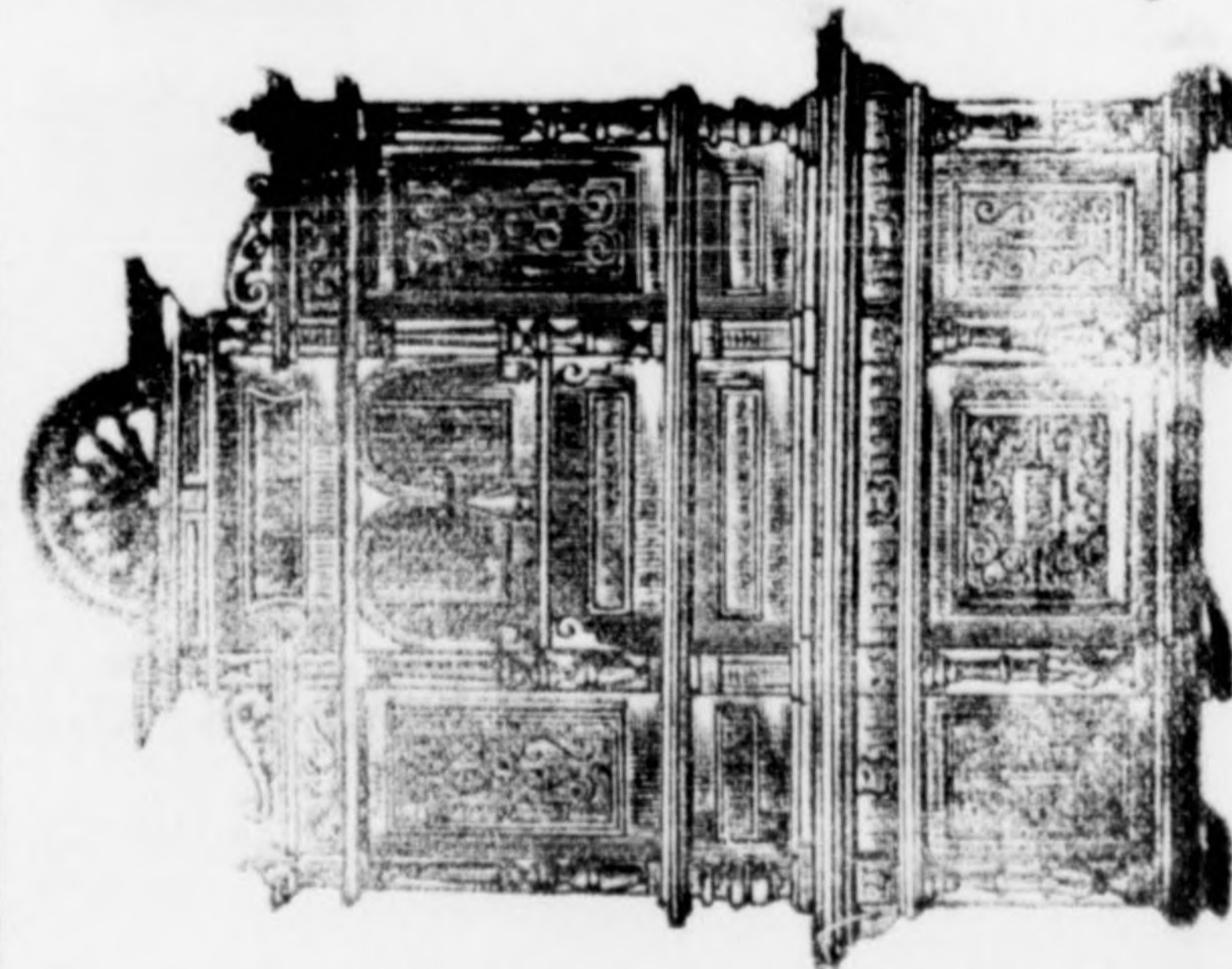
Ferenciek-utca 11. szám.

PÉCSETT

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, dísz- és ebédő-szobák, mindennemű fa-, vas- és kárpított bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy bútorvásárlások nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.



MEGHIVÁS.

A Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár

1892. évi február hó 7-én d. e. 10 órakor

saját helyiségében tartja

XIX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 90. és 91. §§-ra*, tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Közgyűlési elnök megválasztása;
- 2) a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása;
- 3) 1 igazgatósági tagnak 2 évre leendő megválasztása;
- 4) az alapszabályok módosítása;
- 5) az igazgatóság- és felügyelő-bizottság f. évi díjainak megállapítása;
- 6) a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.

Kelt Pécsen, 1892. évi január hó 22-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

* Melynek értelmében a három hóval előbb átírt részvények a közgyűlést legalább 24 órával megelőzőleg az intézet pénztáránál letéteményezendők.

A Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár

VAGYON.	MÉRLEG-SZÁMLÁJA.	TEHER.
Pénztári készlet	6,212.35	Részvényalaptőke
Leszámított váltók	652,452.40	30% befizetéssel
Előlegek, kézi zálogra	4,348.—	Tartaléktőke
Kölesönök ingatlanokra	66,000.97	
Értékpapírok	90,470.35	<i>Különleges tartalékok:</i>
„ utáni kamat, decz. 31-ig	1,902.50	Értékpapírok után
Törzsház	180,894.85	Érczetétek „
Felszerelvények 10% leírás után	956.23	Nyugdíjalap
Letétemények	127,718.—	Tiszti biztosítékok
Perköltség előleg	500.—	Különféle biztosítékok
Folyó számlák	81,920.76	Takarékbetétek
Bank giro számla	713.38	Visszleszámítás
Ingtalan kölesön kamat hátralék	364.75	Fel nem vett osztalék
		Átmeneti kamatok
		Előre felvett házbér
		Nyereség egyenlegül
	1.214,454.54	
		1.214,454.54

TARTOZIK.	NYEREMÉNY- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA.	KÖVETEL.
	<i>Kamatokért:</i>	<i>Kamatokért:</i>
Takarékbetétek után	34,589.87	Váltóleszámítások után
Tartalékalap „	1,015.08	Előlegezések „
Nyugdíjalap „	418.08	Kölesönök „
Visszleszámítás „	1,061.08	Folyó-számlák „
Tiszti- és szolgafizetésekért	4,760.—	Különfélék „
Lakbérért	400.—	Értékpapírok „
Irodai és perköltségekért	1,196.46	Nyereség-áthozat 1890. évről
Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	200.—	Értékpapíroknál elért nyereség
Napibiztosok tiszteletdíja	596.—	Törzsház utáni jövedelemért
Betét-kamat utáni adóért	3,459.—	
Törzsház utáni adóért	3,860.51	
„ „ költségért	2,595.46	
Jövedelmi adóért	386.99	
	<i>Leírásért:</i>	
Felszerelvényeknél 10%	106.25	
Egyenleg tiszta nyereségül	11,054.48	
	65,699.26	65,699.26

Pécsen, 1891. évi december hó 31-én.

Ludwig Károly,
pénztárnok.

Blauhorn Antal,
igazgatósági elnök.

Kohárits N. János,
könyvelő.

Jelen mérleg-, nyereség- és veszteség-számlákat a szabályszerűen vezetett könyvekkel tételről tételre összehasonlítván, azokat tökéletesen helyesnek találtuk.

Pécsen, 1892. január hó 18-án.

A felügyelő-bizottság:

Aidinger János.

Dulánszky Adolf.

Ivánkovits István.

Zavaros Péter.

Legérdekesebb s tartós értékű ajándékok!

Állam érem
haladás- és versenyképességért.



SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Kiállítási aranyérem
szép és jó munkáért.



Főüzlet:
Király-utca, Hattyu-épületben.

PÉCSETT.

Műhely:
Király-utca, Mestries-féle házban.

Van szerencsém a n. é. közönségnek a farsangi időnyre legkedvesebb mert maradandó értékű ékszereket, órákat és látszereket ajánlani, mely tárgyak nálam folyton, ez idő szerint pedig különösen dús választékban raktáron vannak és szabott gyári áron kaphatók:

I. Ékszerek:

brilliáns fülbevalók (bontonok) a legújabb divatu foglalatokban	50 frttól kezdve 1000 frtig
brilliáns gyűrűk	15 " " 800 "
brilliáns női gyűrűk, igaz gyöngy, szafir, smaragd és keleti rubinokkal ékítvék	15 " " 200 "
brilliáns- és gyémántokkal ékített opál ékszerek u.m. gyűrűk, fülbevalók, melltűk, nyakkendőtűk, karkötők, nyakfüzerek s medaillonok	6 " " 800 "
arany karkötők legszebb kőékitéssel	10 " " 250 "
velencei arany nyaklánczok zománczozott párisi amulettekkel	6 " " 150 "
ezüst karkötők, óralánczok, jou-jouk, dohány- és szivarka-szelenczék a legújabb s elegáns kivitelben, sétatobtok aranyozott vagy ezüst ezizellirozott, homályos v. oxidált legművészebb kivitelű fogantyukkal sat. sat.	
arany karlánczok	15 frttól 50 frtig
csinos női s uri arany gyűrűk türkiz, korál, camca, almantin, amethyszt, igazgyöngy s más nemeskövel ékítvék	5 frttól 50 frtig
uri s női arany óralánczok	15 frttól 120 frtig

Nagy választék ezüst étszer-készletben s pedig:

1. valódi 13 próbás, fémjelzett ezüsből valók, valamint
2. alpacca és chinaezüsből valók, mely utóbbiak üzletemben a valódi ezüst étszerektől egészen elkülönített szakosztályt képeznek.

Különös figyelembe ajánlom ezek közül az **I. minőségű berndorfi** evőszereket, ezukordobozokat, gyertyatartókat, tálcákat, kenyérkosarakat, asztali állványokat, virágtartókat (jardiniére) s névjegytartókat (visitíere) s mindennemű templomi felszerelvényeket szabott gyári áron.

II. óra-raktár:

női arany órák	15 frttól 100 frtig
uri arany órák	20 " 300 "
gyermek órák valódi ezüst tokban	6 " 10 "
női ezüst remontoir órák	8 " 25 "
uri ezüst remontoir órák	12 " 28 "

azonkívül dús választék különféle különlegességekben, tula-, oxid. és gyász-órákban; továbbá a legújabb stylli szalon-, ebédlő-, háló-szoba-, irodai- és ébresztő-órákban.

Mínt hogy összes óráim a jegjelesebb szerkezetű I-ső rangu gyártmányok s azokat csak alapos szabályozás és kipróbálás után bocsátom áruba, tisztelt vevőimnek 5 évi jótállást bátran biztosíthatok.

III. Látszerek.

Nagy raktárt tartok orvosi rendelvény szerinti és különböző foglalatú szemüvegek- és esiptetőkben, valamint színházi, tábori s mindennemű távlatra vonatkozó látesővegekben; nemkülönben minden természettani műszerek u. m. hő-, lég- és szeszmérőkben sat.

Alkalmi tárgyakat rendelés szerint a legnagyobb pontossággal s jutányosan készítek. Szakmámra vonatkozólag minden hozzám intézett kérdésre szívesen és kimerítően válaszolok.

Bármely tárgyakból választék-küldeménynyel rendelő költségén vidékre is készségesen szolgállok.

Összes szakmámba vágó javításokat a lehető leggyorsabban s jutányosan a legjobb megelégedésre teljesítek.

Kiváló tisztelettel

SCHÖNWALD IMRE.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Szabott gyári árak!

A tárgyak valódiságáért jótállók!